POLIISI
POHJANMAA

Lausunto

25.10.2018 POL-2018-45734

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Eduskunta

Lausunto koskien Suomen susikannan hoitosuunnitelmaa

Maa- ja metsätalousministeriö on julkaissut Suomen susikannan hoitosuunnitelman vuonna 2015. Vuoden 2015 suunnitelman tarkoituksena oli vastata niihin haasteisiin, joita ilmeni vuonna 2005 tehdyn ensimmäisen Suomen susikannan hoitosuunnitelman jälkeen. Tuolloin keskeiset haasteet liittyivät susikannan laskuun, jonka epäiltiin johtuvan suurelta osin susien laittomasta tappamisesta. Toinen keskeinen syy Suomen susikannan hoitosuunnitelman päivittämiseen oli havainto siitä, että susien reviirialueilla asuvat ihmiset kokivat, ettei heillä ollut keinoja puuttua suden ongelmalliseen käyttäytymiseen ja että sudet levittäytyivät entistä taajemmin asutuille alueille.

Vuoden 2015 päivitetyn Suomen susikannan hoitosuunnitelman jälkeen susitilanne on edelleen muuttunut voimakkaasti. Suurin muutos on ollut susikannan painopisteen muuttuminen Itä-Suomesta Länsi-Suomeen. Samalla susireviirit ovat levittäytyneet entistä taajemmin asutuille alueille. Myös susikannan koko on ollut selkeässä kasvussa viime vuosien aikana.

Em. tekijät ovat aiheuttaneet sen, että Pohjanmaan poliisilaitoksen alueella susiin liittyvät tehtävät ovat kasvaneet enemmän kuin mikään muu poliisin tehtävälaji. Vuonna 2016 Pohjanmaan poliisilaitoksen alueelta kirjattiin Tassu -järjestelmään 325 susihavaintoa, joista aiheutui poliisille 68 poliisitehtävää. Vuonna 2018 Tassu -järjestelmään on kirjattu 11.10.2018 mennessä jo 1703 susihavaintoa, joista on aiheutunut poliisille 422 poliisitehtävää.

Vuoden 2014 voimaan tulleen uuden poliisilain (872/2011) eläinten lopettamista koskeva toimivaltuuspykälä 2:16 § kavensi poliisin toimivaltuuksia ja korosti eläimen lopettamisen viimesijaisuutta. Poliisilain mukaisia toimenpiteitä voidaan kohdistaa vain ja ainoastaan siihen eläinyksilöön joka on vaaraa aiheuttanut. Myös poliisihallinto on uudistanut ohjeistustaan *Poliisin toiminta suurpeto- ja villisikatilanteissa* (POL-2017–36246). Myös tuossa ohjeistuksessa korostetaan eläimen lopettamisen viimesijaisuutta toimintakeinona sekä poliisin toimenpiteiden kohteiden yksilöintivelvollisuutta. Poliisin oman ohjeistuksen keskeisenä tarkoituksena on ollut yhdenmukaistaa poliisin toimintamalleja erilaisissa suurpetokonfliktitilanteissa.

Pohjanmaan poliisilaitos saa lähes päivittäin yhteydenottoja susiasioihin liittyen. Erityisesti kuntien ja koulujen edustajat haluavat poliisilta nopeaa reagointia ongelmaksi koettujen susien osalta. Myös yksittäiset kansalaiset ovat useasti yhteydessä poliisiin susiasioiden tiimoilta. Näitä lukuisia yhteydenottoja yhdistää pelko siitä, että sudet tekevät ihmisille jotain ja että

POHJANMAAN POLIISILAITOS
Korsholmanpuistikko 45, 65100 VAASA
kirjaamo.pohjanmaa@poliisi.fi
Puh. +358 295 440 511, Faksi +358 6 3125368

poliisin pitäisi viranomaisena toimia asiassa. Lähtökohtaisesti ihmiset odottavat, että poliisi antaa susille "tappomääräyksen".

Pohjanmaan poliisilaitoksen näkemyksen mukaan kansalaisten turhautuminen viranomaistoimintaan susiasioissa on selvästi havaittavissa. Vaarana tässä on salametsästyksen lisääntyminen sekä yleinen viranomaistoiminnan arvostuksen laskeminen.

Suomen susikannan hoitosuunnitelman päivittämisen yhteydessä tulisi korostaa poliisin olevan suurpetokonflikteissa viimekätinen toimija. Riistakeskuksen roolia tulisi nykyisestään korostaa ja susireviirialueilla asuvia kansalaisia tulisi informoida selvästi nykyistä voimakkaammin menettelytavoista erilaisissa suurpetokonflikteissa. Kannanhoidollista metsästystä tulisi kasvattaa niillä alueilla, joilla on paljon susihavaintoja. Myös lainsäädännöllisiä keinoja (esim. metsästyslain 41 § muuttaminen sekä metsästyslain muuttaminen tarpeellisilta osin Ruotsin metsästysasetuksen 28 §:n suuntaan) tulisi ottaa harkintaan.

Poliisipäällikkö Kari Puolitaival

Ylikomisario Pasi Aho

Liite PowerPoint; Lausunto koskien Suomen susikannan hoitosuunnitelmaa (Tilannekuva Pohjanmaan poliisilaitokselta)